

قرنیز و ازاره

قرنیز چیست؟ انواع قرنیز و کاربرد آن

ساده‌ترین و درعین‌حال کم‌هزینه‌ترین روش تزئین و جلوه بخشیدن به دیوارهای خانه، استفاده از قرنیز است. ولی **کاربرد قرنیز** تنها در زیبایی بخشیدن به دیوارها خلاصه نمی‌شود و کاربردهای دیگری هم دارد که در این مقاله به آن‌ها خواهیم پرداخت. قطعاً برای انتخاب **بهترین نوع قرنیز**، ابتدا باید بدانیم **قرنیز چیست** و چه کاربردی دارد و پس از آن به بررسی **انواع قرنیز** بپردازیم. واضح است که با شناخت انواع مختلف قرنیز مثل قرنیز سنگی، قرنیز ام‌دی‌اف، قرنیز پی‌وی‌سی و یا قرنیز پلاستیکی و کاربرد آن‌ها، می‌توانیم انتخاب بهتری داشته باشیم.

قرنیز چیست؟

قرنیز به نواری برجسته و از جنس چوب، ام‌دی‌اف، سنگ و ... است که در پایین‌ترین قسمت دیوارهای داخلی ساختمان و در امتداد دیوار نصب می‌شود. در آینده مقاله‌ای جامع درباره‌ی نحوه‌ی نصب قرنیز خواهیم نوشت. با این حال بد نیست به این موضوع اشاره کنیم که قرنیزها بسته به جنس خود، توسط پیچ و **رول پلاک**، میخ، چسب و یا ملات ماسه و سیمان به دیوار متصل می‌شوند. شکل زیر نحوه‌ی پیچ شدن قرنیز به دیوار را نشان می‌دهد.

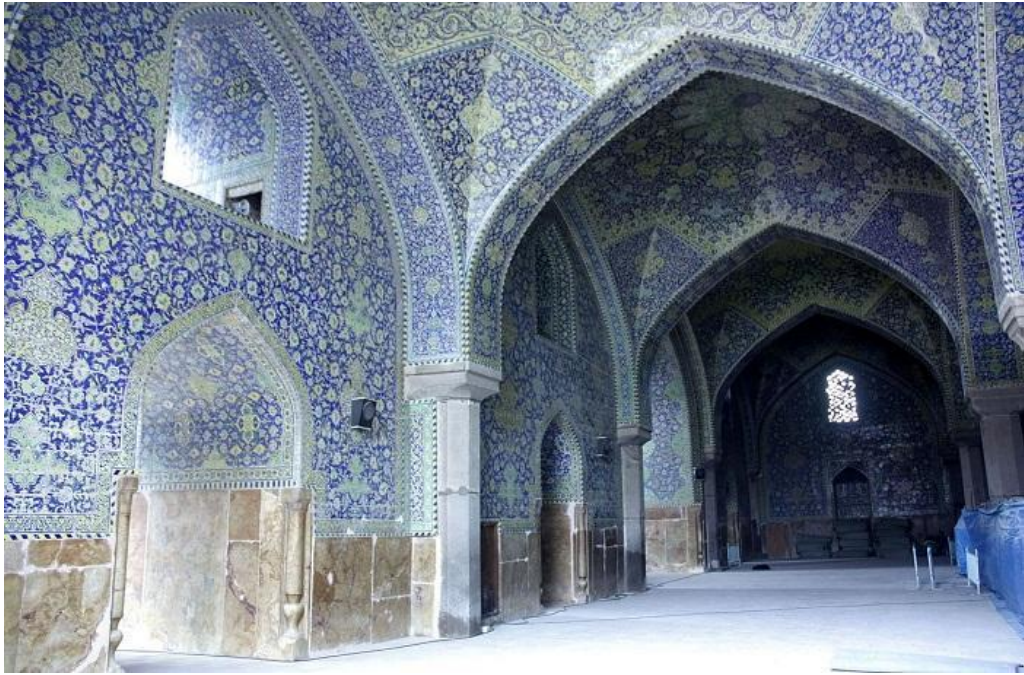

در یک نگاه اجمالی به انواع قرنیزها می‌توان دریافت که اکثر آن‌ها ارتفاع کوتاهی دارند و تنها در محل اتصال دیوار و کف اتاق قرار می‌گیرند. با این حال با انتخاب هوشمندانه‌ی آن‌ها می‌توان کل فضای داخلی منازل را تحت تأثیر قرار داد. بنابراین می‌توان گفت قرنیزها در دکوراسیون مدرن امروزی جایگاه ویژه‌ای دارند و به دیوارها و البته فضای داخلی ساختمان، جلوه و زیبایی خاصی می‌بخشند.

قرنیز، نواری معمولاً برجسته و از جنس‌های مختلف است که در پایین‌ترین قسمت دیوار و در امتداد آن نصب می‌شود و محل اتصال کف به دیوار را مخفی می‌کند. امروزه نقش قرنیز در تزئین دیوارها و البته فضای داخلی ساختمان غیرقابل انکار است.

تفاوت ازاره و قرنیز چیست

ازاره به حاشیه‌ی تزئینی‌ای گفته می‌شود که از کف تا ارتفاع حدوداً یک متری دیوار کار می‌شود. قرنیزها جزء کوچکی از خانواده‌ی بزرگ ازاره‌ها هستند. در شکل زیر می‌توانید ازاره‌ی به کار رفته در مسجد شاه اصفهان را مشاهده کنید .

ازاره بیشتر در سبک معماری قدیم و به منظور جلوگیری از نفوذ رطوبت و زیباسازی بنا به کار می‌رفته است. با این حال امروزه نیز شکل جدیدتری از ازاره‌ها در معماری مدرن استفاده می‌شود .

در معماری اروپایی به دلیل دسترسی بیشتر به چوب، بیشتر از ازاره های چوبی استفاده می‌کنند .

کاربرد قرنیز

یکی از سؤالاتی که ممکن است ذهن شما را درگیر کند این است که آیا استفاده از قرنیز در ساختمان ضروری است؟ برای پاسخ دادن به این سؤال بهتر است ابتدا کاربرد قرنیز و هدف از بکارگیری آن را بررسی کنیم. به طور کلی وظایف و کاربردهای انواع قرنیز بر اساس جنس دیوار، در موارد زیر خلاصه می‌شود:

۱- محافظت در برابر صدمات فیزیکی

پایین‌ترین قسمت دیوار، حساس‌ترین قسمت آن در برابر آسیب‌های ناشی از برخورد اشیاء مختلف است. برخورد اسباب و اثاثیه‌ی منزل، جاروبرقی، اسباب‌بازی کودکان و یا هر وسیله‌ی دیگری با قسمت پایینی دیوار، ممکن است به دیوار منزل آسیب وارد کند.

۲- عبور کابل‌ها و سیم‌ها

معمولاً پس از نصب انواع قرنیزها (به جز قرنیز سنگی و سرامیکی) یک فضای خالی پشت قرنیز ایجاد می‌شود که به فضای پاشنه‌ای معروف است. در اکثر قرنیزها می‌توان از این فضا به عنوان یک داکت برای عبور سیم‌ها استفاده کرد. مثلاً از قرنیز ام دی اف می‌توان برای عبور سیم‌های سینمای خانگی و سیم تلفن استفاده کرد.

۳- جلوگیری از انتقال رطوبت

بعضی از دیوارها در برابر رطوبت حساسیت بیشتری نسبت به سایرین دارند. بدون قرنیز، آب ریخته شده روی زمین به دیوار می‌رسد و به راحتی قسمت پایینی دیوار را مرطوب می‌کند.

۴- پوشاندن لبه‌های ناصاف پای دیوار

در محل اتصال کف اتاق به دیوار، ممکن است لبه‌های ناصافی وجود داشته باشد که قرنیز به راحتی این نقص را پوشش می‌دهد.

۵- متوقف کردن گردوخاک

قرنیزها مثل یک سد محکم نود درجه‌ای در برابر گرد و خاک و کثیفی ایستادگی کرده و آن‌ها را متوقف می‌کنند. بدون قرنیز، گرد و خاک به لبه‌های پایینی دیوار رسیده و نظافت این قسمت‌ها بسیار سخت می‌شود.

۶- مخفی کردن درز انبساط

پارکت لمینت به دلیل تغییرات دما، در طول سال منبسط و منقبض می‌شود. برای جلوگیری از آسیب پارکت در اثر این انبساط و انقباض، فاصله‌ی کوچکی (معمولاً ۸ میلی‌متر) را در هنگام نصب پارکت در دورتادور دیوار باقی می‌گذارند. این فاصله که به آن درز انبساط می‌گویند در محلی که پارکت به دیوار می‌رسد ایجاد می‌شود. قرنیزها به راحتی این درزها را می‌پوشانند و از نفوذ گرد و خاک و آلودگی به داخل آن‌ها جلوگیری می‌کنند.

۷- تزئین دیوار و جلوه بخشیدن به فضای داخلی

انتخاب بهترین نوع قرنیز که با دیگر المان‌های دکوراسیون داخلی مثل دیوار و پوشش کف هماهنگی داشته باشد، زیبایی فضای داخلی ساختمان را دوچندان می‌کند. مانند تصویر زیر که قرنیز ۹ سانت درودگران به رنگ گردوی جنگلی با دیوار سفید و کفپوش لمینت با رنگ متضاد، سِت شده است.

انواع قرنیز از نظر جنس

قرنیزها بر اساس نوع ماده‌ای که در ساخت آن‌ها بکار رفته است به انواع مختلفی مثل قرنیز ام‌دی‌اف، چوبی و یا قرنیز پی‌وی‌سی تقسیم می‌شوند. هر کدام از این محصولات معایب و مزایای خود را دارند. بنابراین در ادامه فهرستی از انواع قرنیز را به همراه خصوصیات هر کدام از آن‌ها بیان می‌کنیم.

۱- قرنیز ام‌دی‌اف (MDF)

از میان انواع قرنیزها، یکی از رایج‌ترین، شیک‌ترین و مقرون‌به‌صرفه‌ترین گزینه‌ها قرنیز ام‌دی‌اف است. کلمه‌ی ام‌دی‌اف (**MDF**) به معنای فیبر با چگالی متوسط است و به جنس این نوع قرنیز اشاره دارد. البته این قرنیزها دارای رزین و روکش پی‌وی‌سی هم هستند تا آن‌ها را در برابر خط‌وخش مقاوم‌تر کند.

۲- قرنیز چوبی

قرنیز چوبی همان‌طور که از نامش پیداست از چوب درختان مختلف ساخته می‌شود. چوب درختان کاج، بلوط، گیلان و گردو بیشترین استفاده را در ساخت این نوع قرنیزها دارند. البته برای افزایش طول عمر این قرنیزها، روی آن‌ها را با رزین‌ها و مواد شیمیایی می‌پوشانند.

قرنیزهای چوبی نیز همانند قرنیز ام دی اف در هر نقطه از اتاق که نیاز به نصب قرنیز باشد، قابل برش زدن و استفاده هستند. فقط در انتخاب و خرید قرنیز چوبی این نکته را در نظر داشته باشید که این نوع قرنیز به دلیل جنسی که دارد (چوب خالص) نسبت به قرنیز ام دی اف گران تر است. از دیگر معایب استفاده از این نوع قرنیز می توان به آسیب زدن به محیط زیست، حساسیت بالا به رطوبت و احتمال خورده شدن توسط حشرات اشاره کرد.

قرنیز چوبی از چوب درختان مختلف مثل کاج، بلوط، گیلاس و گردو ساخته می شود و به همین دلیل در اکثر موارد قیمت بالاتری نسبت به قرنیز *mdf* دارد.

۳- قرنیز پی وی سی (PVC)

قرنیزهای پی وی سی می توانند ظاهر تقریباً مشابهی با قرنیز چوبی و یا ام دی اف داشته باشند، اما به دلیل جنس مواد ساخته شده، شاید انرژی و طراوت چوب را کمتر منتقل کنند. این نوع قرنیز برای محیط هایی که در معرض آب و رطوبت قرار دارد نسبت به قرنیز چوبی عملکرد بسیار بهتری دارد و تا حدودی در برابر آب مقاوم است.

قرنیز پی وی سی که از چند لایه ی پلاستیکی تشکیل شده است، عمر بیشتری نسبت به قرنیز چوبی دارد و از تنوع بالایی برخوردار است. نکته ی منفی این نوع قرنیزها این است که آن ها را نمی توان رنگ کرد؛ پس اگر در آینده قصد تغییر دکوراسیون و تغییر رنگ قرنیز اتاق خود را داشته باشید، چاره ی دیگری به جز تعویض و یا تحمل آن ها نخواهید داشت. از دیگر معایب این نوع قرنیز می توان به احتمال رنگ پریدگی آن در برابر آفتاب اشاره کرد.

۴- قرنیز پلاستیکی (پلی استایرن)

قرنیز پلاستیکی یا قرنیز پلی استایرن یکی از انواع قرنیزهای پی وی سی است. قرنیز پلی استایرن نیز همانند قرنیز پی وی سی می تواند طوری طراحی شود که ظاهری شبیه به چوب داشته باشد. این قرنیز انعطاف پذیر است و معمولاً با چسب به دیوار چسبانده می شود.

این محصول بر خلاف قرنیز پی وی سی قابلیت رنگ کردن هم دارد. قرنیزهای پلاستیکی نصب راحتی دارند، بادوام هستند و به نگهداری کمی نیاز دارند. با این حال این قرنیزها معایبی هم دارند. قرنیزهای پلی استایرن:

- در برابر امواج UV نور خورشید حساس هستند.
- قابل اشتعال هستند.
- حاوی مواد سمی استایرن و بنزین و نورو تاکسین‌هایی (neurotoxins) هستند که برای سلامتی انسان خطرناک است.
- حدود ۵۰۰ سال طول می‌کشد تا در طبیعت تجزیه شوند.

۵- قرنیز سنگی

یکی از قدیمی‌ترین انواع قرنیزها که معمولاً با دیوارهای گچی به کار می‌رود قرنیز سنگی است. این نوع قرنیز که معمولاً ارتفاع ده سانتی دارد در دو نوع ساده و طرح‌دار تولید می‌شود. در ساخت قرنیز سنگی از سنگ مرمریت، سنگ تراورتن و سنگ گرانیت استفاده می‌شود. قرنیزهای سنگی جایگاه کمرنگی در دکوراسیون مدرن امروز دارند و هنگامیکه پوشش کف، سنگ و یا سرامیک باشد هارمونی و هماهنگی بیشتری ایجاد می‌کنند.

در ادامه معایب قرنیز سنگی را به اختصار بیان می‌کنیم.

معایب قرنیز سنگی

- قرنیزهای سنگی از استحکام چندان بالایی برخوردار نیستند و وزن بیشتری نسبت به دیگر قرنیزها دارند.
  - قرنیزهای سنگی تنوع رنگی محدودی دارند و برخلاف قرنیزهای ام دی اف و چوبی برای کفپوش‌های لمینت چندان مناسب نیستند.
  - به دلیل استفاده از متریال‌های نه چندان مرغوب، ظاهر یکدست و یکنواختی ندارند که این موضوع گاهی منجر به نازیبایی ظاهری قرنیز سنگی می‌شود.
  - به دلیل استفاده از سنگ طبیعی، معمولاً قیمت بالاتری نسبت به دیگر قرنیزها دارند.
  - قرنیزهای سنگی نسبت به دیگر قرنیزها نصب سخت‌تری دارند. به عنوان مثال قرنیز ام دی اف به راحتی با چسب و یا میخ و در زمان کوتاهی نصب می‌شود، اما در نصب قرنیزهای سنگی از ملات ماسه و سیمان استفاده می‌شود.
- در میان انواع قرنیزها، قرنیز سنگی یکی از قدیمی‌ترین قرنیزها به شمار می‌رود که امروزه به دلیل ظهور محصولات بسیار متنوع، جای خود را به تولیدات دیگری مثل قرنیز ام دی اف داده‌اند.

۶- قرنیز سرامیکی

قرنیز سرامیکی که از سرامیک ساخته می‌شود در طرح‌های ساده و همچنین گلدان موجود هستند. این نوع قرنیزها به خوبی با پوشش کف سرامیک و دیوارهای سرامیکی قابل ست شدن هستند. با این وجود قیمت بالا و عدم تنوع طرح‌های آن باعث شده است تا این قرنیز طرفداران کمتری داشته باشد.

همان‌طور که قبلاً گفتیم انتخاب نوع قرنیز تا حدودی به اتاق و محیطی که قرنیز در آن نصب می‌شود هم بستگی دارد. بنابراین با توجه به جنس سرامیک که در برابر آب مقاوم است استفاده از قرنیز سرامیکی در محیط‌های مرطوب مثل حمام انتخاب مناسبی محسوب می‌شود. اما این موضوع به این معنی نیست که دیگر انواع قرنیزها در برابر رطوبت و آب مقاوم نیستند.

قرنیزهای سرامیکی در دو نوع ساده و گلدان تولید می‌شوند و بیشتر برای مکان‌های مرطوب (مثل حمام) و اتاق‌هایی که پوشش کف سرامیک دارند مناسب هستند.

رادیاتور قرنیزی

این نوع قرنیز که **قرنیز رادیاتوری**، قرنیز گرمایشی یا قرنیز حرارتی هم نامیده می‌شود، در واقع نوعی رادیاتور است که داخل (و یا جلوی) قرنیز نصب شده است. بدین ترتیب قرنیز خانه‌ی شما می‌تواند علاوه بر ایفای نقش به عنوان قرنیز، فضای داخلی ساختمان را هم در فصول سرد، گرم کند.

قرنیز رادیاتوری که اغلب از جنس آلومینیوم و یا ترکیب آلومینیوم و مس ساخته می‌شوند به وسیله‌ی گردش آب گرم در لوله‌ها، فضای داخلی ساختمان را گرم می‌کند. بدین منظور آب گرم پکیج یا موتورخانه وارد لوله‌های رادیاتور قرنیزی می‌شود و با گردش در اطراف ساختمان و انتقال گرما به محیط، فضا را گرم می‌کند.

رادیاتور قرنیزی سیستم گرمایشی جدیدی است که در آن با گردش آب گرم در داخل لوله‌هایی که پشت قرنیز قرار می‌گیرند فضای داخلی ساختمان گرم می‌شود.

مزایا و معایب رادیاتور قرنیزی

اگرچه رادیاتور قرنیزی به تازگی به کشور ما وارد شده و هنوز کارایی آن به طور جدی محک نخورده است ولی در این جا به طور اجمالی مزایا و معایب این نوع قرنیز یا رادیاتور را بیان می‌کنیم:

مزایای رادیاتور قرنیزی

- نسبت به دیگر سیستم‌های گرمایشی قیمت نسبتاً مناسب‌تری دارد.
- به صورت همزمان به عنوان قرنیز و سیستم گرمایشی ایفای نقش می‌کند.
- به دلیل اینکه بر روی دیوار نصب می‌شوند دسترسی و تعمیر آن‌ها به راحتی صورت می‌گیرد.
- بر خلاف رادیاتورهای معمولی، هیچ‌گونه فضایی را در داخل ساختمان اشغال نمی‌کنند.

معایب رادیاتور قرنیزی

- توزیع غیر یکنواخت گرما در تمام خانه (در اتاق‌ها که به صورت غیرمستقیم به رادیاتور اصلی متصل است گرمای کمتری ایجاد می‌شود).
- هزینه‌ی بالا در مورد رادیاتورهایی که الکتریکی هستند.
- عدم امکان قراردادن برخی وسایل برقی حساس مثل تلویزیون در جلوی گرمای رادیاتور قرنیزی
- امکان رسوب لوله‌های رادیاتور قرنیزی در دراز مدت

انتخاب از میان انواع قرنیز

از میان انواع قرنیز که در بالا به آن‌ها اشاره شد، انتخاب یک محصول کار چندان دشواری نیست. تنها کافی است عوامل متعددی را که در انتخاب بهترین نوع قرنیز برای منزل شما دخیل هستند در نظر بگیرید. فراموش نکنید که علاوه بر این عوامل که در ادامه به آن‌ها اشاره می‌کنیم، استایل دکوراسیون داخلی منزل شما بسیار مهم است. پس نوع و رنگ قرنیز را طوری انتخاب کنید که به یک هارمونی از رنگ و احساس در فضای داخلی منزل خود برسید.

در اینجا به طور مختصر به عواملی که در انتخاب قرنیز نقش دارند اشاره می‌کنیم:

- میزان تردد در اتاق
  - نوع کاربری اتاق (اتاق پذیرایی، اتاق خواب و ....
  - سهولت در نصب و تعمیر
  - سازگاری با محیط زیست
  - راحتی در نظافت و نگهداری
  - و مقدار هزینه‌ای که قصد دارید برای خرید قرنیز اختصاص دهید.
- اگرچه عوامل مختلفی در انتخاب قرنیز مؤثر هستند، ولی می‌توانید برای جذاب‌تر کردن فضای دکوراسیون داخلی به سراغ قرنیزهای شیک‌تر و مدرن‌تر مثل قرنیز ام دی اف یا چوبی بروید.

پایان جلسه هفتم.

" از مشارکت و همراهی تان سپاسگزارم "

و اما سخن آخر :

مصمم شوید که کاری باید صورت گیرد، سپس راه انجام آن را خواهید یافت.

" آبراهام لینکلن "

" پیروز و سربلند در پناه خداوند "